

Dosarul nr. 3ra-1155/22
2-21171597-01-3ra-04112022

Instanța de fond: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mâra, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

11 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova”, prin intermediul avocatului Denis Lefter,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea în control normativ înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică privind anularea în parte a actului administrativ normativ și expunerea acestuia într-o nouă redacție,
împotriva hotărârii din 9 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 12 noiembrie 2021 Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova” a sesizat instanța de judecată cu acțiunea în contencios administrativ împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, prin care a solicitat anularea pct. 3 din Hotărârea nr. 376 din 1 septembrie 2021 și expunerea acestuia într-o nouă redacție după cum urmează: „se aprobă marja comercială specifică la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale de tip standard pentru semestrul doi al anului 2021, în mărime de 3,22 lei/litru”

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 10 septembrie 2021, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 212-218, a fost publicată Hotărârea nr. 376 din data de 1 septembrie 2021 a Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, prin care, *inter alia*, s-a aprobat marja comercială specifică (în continuare "MC") la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale (în continuare "PPP") de tip standard pentru semestrul doi al anului 2021, în mărime de 2.62 lei /litru.

La data de 11 octombrie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova” a depus, prin intermediul poștei electronice, contestația nr. 1-21/165 împotriva Hotărârii ANRE.

La 20 octombrie 2021, reclamanta a recepționat răspunsul ANRE nr. 06-01/3603 din 20 octombrie 2021, prin care contestația reclamantei a fost respinsă ca inadmisibilă, fiind depusă cu încălcarea termenului legal.

Reclamanta consideră ilegală Hotărârea ANRE, iar calea prealabilă privind soluționarea contestației drept epuizată, reieșind din următoarele considerente de drept și de fapt.

Susține reclamanta că contestația a fost depusă cu respectarea termenului legal. Or, potrivit p. 33 din Regulamentul de organizare și funcționare a ANRE, aprobat prin Hotărârea nr. 334/2018 a Parlamentului, hotărârile ANRE cu privire la aprobarea actelor normative de reglementare, a costurilor de bază, a prețurilor reglementate, a tarifelor reglementate, precum și alte hotărâri care pot avea impact asupra piețelor energetice și asupra îndeplinirii obligațiilor de serviciu public se publică pe pagina web oficială a ANRE și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Potrivit art. 56 din Legea 100/2017, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Actele normative se publică, în condițiile legii, în Registrul de stat al actelor juridice, precum și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau, după caz, în monitoarele oficiale ale raioanelor, municipiilor și ale unităților teritoriale autonome cu statut juridic special ori în Registrul actelor locale.

De asemenea, potrivit art. 56 alin.(5) din Legea 100/2017, actele normative pot fi aduse la cunoștință persoanelor și prin publicarea acestora pe paginile web oficiale ale autorităților publice sau prin afișarea lor în locuri autorizate.

În acest context, indică că procedeele aducerii actului normativ la cunoștință și procedeele intrării actului normativ în vigoare nu pot fi asimilate. Mai mult ca atât, aducerea actului normativ la cunoștință nu poate avea drept scop limitarea unei persoane în drepturi.

Prin urmare, deși reclamanta s-a conformat prevederilor Hotărârii după publicarea prețurilor maxime de comercializare cu amănuntul a PPP, o astfel de conformare nu îi poate fi imputabilă și nu poate limita într-un fel drepturile reclamantei la acțiune în justiție, întrucât a fost exercitată cu scopul de a fi persecutată neîntemeiat de către ANRE, și pentru a nu admite apariția unui eventual prejudiciu material.

Astfel, conchide că răspunsul ANRE este unul formal, exercitat în mod dolosiv pentru a nu răspunde la revindcărilor reclamantei expuse în contestație.

În ce privește necesitatea controlului normativ al hotărârii contestate, reclamanta consideră că valoarea MC este ilegală și nu acoperă costul produselor petroliere, precum și cheltuielile necesare activității de comercializare cu amănuntul a acestora.

În mod concret, în urma controlului asupra activității reclamantei, efectuat de către ANRE în baza Delegației de control nr. 07/2021 din data de 19 martie 2021, s-a constatat că cheltuielile rezonabile și necesare activității de comercializare cu amănuntul a PPP și a gazului petrolier lichefiat (în continuare "GPL") ale reclamantei în perioada anilor 2019-2020 au constituit 2.39 MDL/litru, respectiv 2.66 MDL/litru. Cheltuielile constatate de către ANRE drept rezonabile sunt doar

cheltuielile activității curente și nu includ alte costuri prevăzute în Metodologia de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, elaborată și aprobată de către ANRE (în continuare "Metodologia"), dar care sunt parte a costului vânzărilor (adică, costurile de transport primar și de asigurare până pe teritoriul Republicii Moldova, marja rafinării, etc.) și nicidecum nu reprezintă un profit.

De asemenea, la stabilirea MC, ANRE nu a luat în considerație nici rata inflației [3.7% prognozată pentru 2021], nici creșterea salariului mediu pe economie [MDL 8716 prognozat pentru 2021].

Luând în considerație cele expuse, reclamanta menționează că, prin aplicarea MC conform Hotărârii ANRE, Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova” activează fără a avea vreun profit.

Luând în considerație costurile medii unitare ale reclamantei, ce fac parte a activității licențiate și care sunt, în mod arbitrar, excluse de către ANRE la stabilirea MC (inclusiv, dar fără a se limita la provizioane de creanțe dubioase apărute în legătura cu comercializarea PPP cu plata la termen, beneficiile sociale achitate angajaților, cheltuielile aferente diferențelor de curs la împrumutul contractat necesar pentru finanțarea activității curente de vânzare a PPP, etc), dar și fără a include un profit sau o ajustare la nivelul inflației și alți factori macroeconomici, în opinia reclamantei MC ar trebui să fie de cel puțin 2.93 MDL/litru (fără TVA) pentru PPP.

Prin urmare, reieșind din indicatorii financiari ai reclamantei înregistrați în ultimii 5 ani, reclamanta consideră că ANRE urmează să stabilească o marjă comercială adecvată, care ar trebui să fie de cel puțin 3.22 MDL/litru fără TVA) pentru PPP (rentabilitate minimă).

Prin hotărârea din 9 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea în control normativ înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova” împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a fost respinsă drept neîntemeiată.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind neîntemeiată acțiunea, deoarece, la calculul marjei de comercializare, Agenția, în conformitate cu prevederile Metodologiei de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 446 din 12 octombrie 2021, a calculat valoarea marjei comerciale specifice la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale de tip standard, pentru primul semestru, semestrul de bază de aplicare a Metodologiei (MCb), la nivelul mediu sumar al profitului și cheltuielilor proprii ale tuturor participanților la piața cu amănuntul a produselor petroliere principale, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei.

Totodată, pentru fiecare semestru următor „n”, marjele comerciale specifice stabilite pentru semestrul de bază urmează să fie ajustate prin aplicarea unui coeficient de eficientizare a pieței produselor petroliere. La estimarea semestrială a coeficientului (e) se ține cont de principiul „eficienței maxime la cheltuieli minime”, reducerile comerciale aplicate, precum și tendințele de pe piețele internaționale relevante, dar acesta nu poate depăși 10% din media ponderată a marjelor comerciale specifice ale operatorilor de pe piață.

Respectiv, valoarea mediei ponderate a marjelor comerciale specifice ale operatorilor de pe piața produselor petroliere, calculată la nivelul mediu sumar, trimestrial, al profitului și cheltuielilor proprii ale tuturor participanților la piața cu amănuntul a produselor petroliere principale, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei a constituit 2,91 lei/litru, care după aplicarea nivelului maximal al coeficientului de eficientizare de 10%, pentru semestrul doi al anului 2021 a constituit 2,62 lei/litru.

Urmare celor expuse, instanța de fond a constatat că nu poate fi reținut ca întemeiat argumentul reclamantului precum că marja comercială specifică este stabilită contrar Metodologiei de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, elaborată și aprobată de către ANRE.

La 23 iunie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova”, prin intermediul reprezentantului său, avocat Denis Lefter, a depus cerere de recurs nemotivată împotriva hotărârii din 9 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei recurate, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

La 26 decembrie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova”, prin intermediul reprezentantului său, avocat Denis Lefter, a depus motivarea recursului împotriva hotărârii din 9 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu actele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține prevederile art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, potrivit cărora recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

Conform art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din actele cauzei rezultă că, la 9 iunie 2022, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul hotărârii (f. d. 102). La 23 iunie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova”, prin intermediul reprezentantului său, avocat Denis Lefter, a depus cerere de recurs nemotivată împotriva hotărârii din 9 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei recurate, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral (f. d. 120).

Curtea de Apel Chișinău a notificat părților în proces, inclusiv recurenteii și reprezentantului său, copia hotărârii motivate din 9 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău. Astfel, recurenta Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova” a recepționat copia hotărârii motivate la 17 octombrie 2022, fapt confirmat prin

avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f. d. 139). Reprezentantul recurenteii, avocatul Denis Lefter, a recepționat copia hotărârii motivate a Curții de Apel Chișinău la 13 octombrie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f. d. 138).

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează, la art. 96 alin. (1), că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 33 din Codul administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Din coroborarea prevederilor legale precitate cu circumstanțele faptice constatate, completul constată că data comunicării hotărârii motivate a Curții de Apel Chișinău din 9 iunie 2022 recurenteii Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova” se consideră 17 octombrie 2022.

Astfel, începutul curgerii termenului de depunere a motivării recursului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării hotărârii motivate a instanței de fond.

În speță, termenul de depunere a motivării cererii de recurs împotriva hotărârii din 9 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău se calculează începând cu data de 18 octombrie 2022, termenul limită fiind data de 16 noiembrie 2022, ora 24.00.

Însă, distinct acestor circumstanțe, reprezentantul recurenteii, avocat Denis Lefter, a depus motivarea recursului la Curtea Supremă de Justiție la 26 decembrie 2022, nu a comunicat instanței motivele pentru care a omis să dispună de dreptul său procedural înăuntrul termenului prevăzut de art. 245 alin. (2) Cod administrativ și nici nu a solicitat repunerea în termen.

La aspectul dat, completul consideră că, de la momentul notificării hotărârii (integrale) din 9 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, recurenta a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul său procedural și a depune recurs în interiorul termenului instituit la 245 alin. (2) Cod administrativ.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că motivarea recursului din 26 decembrie 2022 a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art. 245 alin. (2) Cod administrativ.

Subsecvent, completul stabilește că recurenta a neglijat obligația sa de a se conforma prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, adică de a prezenta Curții Supreme de Justiție motivarea recursului în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Mai mult, Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova”, fiind interesată în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și să prezinte Curții Supreme de Justiție motivarea recursului în termenul stabilit de art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În atare circumstanțe, Colegiul opinează că declararea recursului depus de Consiliul Superior al Magistraturii ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice. Or, certitudinea legală impune regulilor de procedură civilă, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nu este în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Din considerentele menționate și având în vedere că motivarea recursului nu a fost depusă în termenul prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova”, prin intermediul avocatului Denis Lefter, urmează a fi declarat inadmisibil, în temeiul art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. 230, 245 alin. (2), 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție.

d i s p u n e :

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova”, prin intermediul avocatului Denis Lefter, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu